

Sygn. akt: XII 1Co 292/23

POSTANOWIENIE

Dnia 11 sierpnia 2023 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku

Wydział XII Cywilny Sekcja do Spraw Egzekucyjnych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Krata

po rozpoznaniu w dniu 11 sierpnia 2023 r. w Gdańsku na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej **Km (...)** z wniosku wierzyciela **(...)(...) W.**

przeciwko dłużnikom **J. T. i K. T.**

w przedmiocie skargi wierzyciela na punkty 2 i 3 postanowienia z dnia 10 stycznia 2023 r. Komornika sądowego T. Z. Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) A. P.

postanawia:

oddalić skargę;

kosztami postępowania obciążyć wierzyciela (...) (...) siedzibą w W., uznając je za uiszczone w całości.

SSR Joanna Krata

UZASADNIENIE

Wierzyciel (...) (...) z siedzibą w W., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, w dniu 24 stycznia 2023 r. złożył skargę na punkt 2 i 3 postanowienia Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) A. Z. przez T. P. z dnia 10 stycznia 2023 r. w sprawie Km (...)

Skarżący zarzucił Komornikowi naruszenie art. 30 ustawy o kosztach komorniczych poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i obciążenie wierzyciela opłatą stosunkową, podczas gdy obciążenie ww. opłatą możliwe jest wyłącznie w wypadku oczywiście niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego. W ocenie wierzyciela taka sytuacja nie miała miejsca w sprawie egzekucyjnej Km (...). Na dzień wszczęcia postępowania egzekucja była celowa i brak jest podstaw do przyjęcia, iż przesłanki oczywiście niecelowego wszczęcia egzekucji zostały przez wierzyciela spełnione.

Co istotne - zdaniem wierzyciela - nie można przyjmować, iż pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego już po wszczęciu egzekucji zawsze prowadzi do przyjęcia niecelowości wszczęcia egzekucji i tym samym nałożenie przez komornika sądowego na wierzyciela 10% opłaty stosunkowej z art. 30 ustawy o kosztach komorniczych.

Wierzyciel wskazał, że Sąd – w toku postępowania egzekucyjnego - uchylił postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności, ze względu na wskazanie przez wierzyciela błędnego adresu w pozwie. Jednakże skarżący zauważył, że nie dysponował innym adresem, a dłużnik wbrew postanowieniom umowy nie poinformował wierzyciela o nowym adresie do doręczeń. Adres, który wierzyciel wskazał w pozwie, na mocy którego uzyskał wyrok zaoczny, pozbawiony następnie klauzuli wykonalności (tj. U. 18A/2, (...)-(...) G.), był adresem wskazanym przez pozwanych w umowie kredytowej nr (...) z dnia 08 lipca 2008 r., z której wierzycielność dochodzona pozwem.

W ocenie wierzyciela, zastosowanie w sprawie Km (...) winien zależeć art. 29 ust. 4 ustawy o kosztach komorniczych, co winno skutkować obciążeniem wierzyciela opłatą w wysokości 150,00 zł.

Skarżący wniósł o zmianę punktów 2 i 3 zaskarżonego postanowienia Komornika w zakresie nałożonej opłaty stosunkowej w kwocie 39 486,00 zł i zastąpienie jej opłatą stałą w wysokości 150,00 zł oraz zasądzenie kosztów postępowania wywołanego skargą zgodnie z dyspozycją przepisu art. 767 § 6 k.p.c.

Komornik przekazał uzasadnienie dokonania zaskarżonej czynności wraz z aktami egzekucyjnymi KM (...), wnosząc o oddalenie skargi wierzyciela w całości jako bezzasadnej.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Postępowanie egzekucyjne w sprawie Km (...) zostało wszczęte na wniosek wierzyciela (...) (...) z siedzibą w W. z dnia 22 marca 2021 r. przeciwko dłużnikom J. T. i K. T. w oparciu o tytuł wykonawczy w postaci wyroku zaocznego z dnia 2 grudnia 2020 r. wydanego przez Sąd Okręgowy(...) (sygn. akt (...)), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 23 lutego 2021 r. Wierzyciel wniósł o skierowanie egzekucji do nieruchomości dłużników, objętej księgą wieczystą nr (...).

We wniosku egzekucyjnym z dnia 22 marca 2021 r. wierzyciel wskazał, że adresem zamieszkania dłużników jest: G., ul. (...). W toku postępowania egzekucyjnego dłużnicy nie podejmowali korespondencji pod wskazanym adresem.

Pismem z dnia 12 lipca 2021 r. (k. 64 akt Km). Komornik zawiadomił wierzyciela, że miejsce pobytu dłużników nie jest znane. Pismem z dnia 29 lipca 2021 r. wierzyciel poinformował, że wystąpił do Sądu z wnioskiem o ustanowienie kuratora dla dłużników nieznanymi z miejsca pobytu (k. 66 akt Km).

Pismem z dnia 6 kwietnia 2022 r., doręczonym pełnomocnikowi wierzyciela w dniu 11 kwietnia 2022 r., Komornik – w związku z zarządzeniem Sądu nadzorującego egzekucję z nieruchomości – zobowiązał wierzyciela do uzupełnienia wniosku egzekucyjnego poprzez złożenie prawomocnego postanowienia wydanego w trybie art. 365 k.p.c. w przedmiocie stwierdzenia prawomocności wyroku zaocznego, na podstawie którego wszczęto egzekucję z nieruchomości – pod rygorem skutków przewidzianych w art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c. (k. 83 akt Km).

Prawomocnym postanowieniem z dnia 18 maja 2022 r. (sygn. akt XII 1 (...)) Sąd ustanowił kuratora dla dłużników nieznanymi z miejsca pobytu (k. 89 akt Km).

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 10 stycznia 2023r. (k. 120-121 akt Km) Komornik umorzył postępowanie egzekucyjne na podstawie art. 824 § 1 pkt 5 k.p.c. oraz w punkcie 2 ustalił jego koszty na kwotę łącznie 45 055,68 zł (w tym opłatę na podstawie art. 30 u.k.k. w kwocie 39 486,00 zł) i w całości obciążył nimi wierzyciela. W punkcie 3 postanowienia Komornik orzekł o pobraniu od wierzyciela ustalonej kwoty opłaty 39 486,00 zł.

Skarga wierzyciela nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 770 § 1 k.p.c. dłużnik zwraca wierzycielowi koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji. Obowiązującą w postępowaniu rozpoznawczym regułą odpowiedzialności za wynik procesu zastąpiono w postępowaniu egzekucyjnym zasadą odpowiedzialności dłużnika za koszty egzekucji, połączoną z zasadą kosztów celowych. W przypadku celowej egzekucji kosztami postępowania obciążony winien być dłużnik, w przeciwnym wypadku – wierzyciel.

Przepis art. 30 ustawy o kosztach komorniczych stanowi, że w razie oczywiście niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego lub wskazania we wniosku o wszczęcie egzekucji osoby niebędącej dłużnikiem komornik wydaje postanowienie o pobraniu od wierzyciela opłaty stosunkowej w wysokości 10% egzekwowanego świadczenia.

Rozpoznając niniejszą sprawę, Sąd posiłkował się także wiedzą, którą posiada z urzędu – jako Sąd nadzorujący przez wiele lat w sprawie XII 1 Co (...) egzekucję z nieruchomości dłużników, objętej księgą wieczystą KW nr (...).

Z dokonanych przez Sąd, w toku licznych postępowań egzekucyjnych prowadzonych przeciwko dłużnikom J. T. i K. T. ustaleń wynika, że dłużnicy nie zamieszkiwali od dłuższego czasu pod adresem ul. (...) w G. (wyprowadzili się około 2013 roku).

Tutejszy Sąd postanowieniami wydawanymi w 2017r., 2019r., 2020r. i 2022r. ustanawiał kuratorów dla nieznanych z miejsca pobytu dłużników - wobec niezmienności ustaleń, że nie zamieszkuje oni w G. przy ul. (...). Kurator taki został ustanowiony m.in. w sprawie Km (...) prowadzonej w wniosku (...) Spółki akcyjnej, celem wyegzekwowania wierzytelności będącej przedmiotem późniejszej umowy cesji, dołączonej do pozwu złożonego przez wierzyciela w sprawie I C(...). Kurator dla dłużników w sprawie Km (...) ustanowiony został postanowieniem z dnia 08.02.2017r. i sprawa ta toczyła się z udziałem kuratora aż do jej umorzenia na wniosek wierzyciela (...) S.A.

Podkreślić raz jeszcze należy, że następcą prawnym (...) Spółki akcyjnej jest powód w sprawie I C (...), będący wierzycielem w sprawie KM (...), tj. (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny w W..

W sprawie I C (...) wierzyciel podał w pozwie nieprawidłowy adres pozwanych w G. przy ul. (...), pomimo tego, że zbywca wierzytelności (...) S.A. prowadził uprzednio egzekucję z udziałem kuratora ustanowionego z jego wniosku dla nieznanych z miejsca pobytu dłużników. Korespondencja kierowana do pozwanych w sprawie I C (...) (w tym odpis wyroku zaocznego) doręczana była wyłącznie w trybie tzw. awizo. Oczywiście dla wierzyciela powinno być, że doręczenia dokonywane w tym trybie nie są skuteczne w świetle prawa; doręczenie zastępcze w trybie art. 139 § 1 jest jednak skuteczne, gdy miejsce zamieszkania adresata nie budzi wątpliwości (np.: postanowienie SN z dnia 22.03.1995 r., II CRN 4/95; postanowienie SN z dnia 1.07.1967 r., III PRN 47/67). Podmiotem odpowiedzialnym za wskazanie prawidłowego adresu pozwanego / dłużnika był i nadal pozostaje odpowiednio powód / wierzyciel.

Pełnomocnik wierzyciela (...) (...) z siedzibą w W. był informowany przez Sąd w sprawie XII 1 Co (...) (o ustanowienie kuratora) o poważnych wątpliwościach dotyczących prawomocności wyroku zaocznego wydanego w sprawie I C (...). Sygnalizowano przy tym pełnomocnikowi, że sytuacja taka może spowodować obciążenie wierzyciela kosztami niecelowego postępowania egzekucyjnego (w tym kosztami wynagrodzenia i wydatków kuratora). W odpowiedzi na powyższe pełnomocnik wierzyciela podtrzymał wniosek o ustanowienie kuratora (k. 90 i 93 akt XII 1 Co (...)).

Nie budzi wątpliwości Sądu, że wierzyciel, będący podmiotem profesjonalnym na rynku obrotu wierzytelnościami i windykacji, uzyskał tytuł wykonawczy w sprawie I C (...) w oparciu o pozew, w którym jako miejsce zamieszkania dłużników wskazał nieaktualny adres, co do którego przy zachowaniu minimalnych standardów staranności zawodowej winien wiedzieć, że jest nieprawidłowy (poprzednik prawny prowadził jednak egzekucję tożsamej wierzytelności z udziałem kuratora ustanowionego dla nieznanych z miejsca pobytu dłużników). Wierzyciel bezwzględnie powinien liczyć się z upadkiem tytułu wykonawczego.

Wierzyciel wskazał, że nie weryfikował prawidłowości adresu dłużników wynikającego z umowy zawartej przez dłużników z (...) Bank S.A. w dniu 8 lipca 2008r., która to umowa legła u podstaw zobowiązania stwierdzonego tytułem wykonawczym. W opisanych okolicznościach faktycznych, wskazanie przez wierzyciela Sądowi w pozwie, a później Komornikowi we wniosku egzekucyjnym nieaktualnego adresu, z umowy sprzed ponad 10 lat – razi brakiem jakiegokolwiek staranności.

W ocenie Sądu, to wierzyciel – podmiot profesjonalny w zakresie obrotu wierzytelnościami - winien ponieść koszty postępowania egzekucyjnego prowadzonego na podstawie tytułu wykonawczego, uzyskanego w postępowaniu rozpoznawczym, w którym jako powód podał nieprawidłowy adres zamieszkania strony pozwanej i dzięki temu - wobec błędnego przyjęcia skuteczności doręczenia odpisu nakazu zapłaty stronie pozwanej w trybie tzw. awizo - uzyskał tytuł wykonawczy przeciwko niej. Postawa wierzyciela daleka jest od podstawowych standardów zawodowej staranności. Wierzyciel winien zdawać sobie sprawę z ryzyka jakie niesie wskazywanie niezaweryfikowanego adresu powoda / dłużnika.

Wierzyciel zdecydował się na stosowanie uproszczonego i niskokosztowego modelu prowadzenia działalności windykacyjnej, w którym pomija ustalanie tak istotnej kwestii jak faktyczny adres zamieszkania dłużnika. Powyższe – w świetle obowiązujących przepisów prawa – skutkuje negatywnymi konsekwencjami, również finansowymi, wobec stwierdzenia oczywistej niecelowości wszczęcia postępowania egzekucyjnego. W sprawie niniejszej wierzyciel – będący w pełni profesjonalnym podmiotem, korzystającym z profesjonalnej obsługi prawnej - zainicjował postępowanie egzekucyjne, które nie mogło w sposób oczywisty doprowadzić do zamierzonego celu, a które zaangażowało organ egzekucyjny, co zawsze generuje koszty.

Mając na uwadze całokształt okoliczności niniejszej sprawy, opisanych powyżej, Sąd uznał, że wszczęcie i prowadzenie przez wierzyciela postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 205/21 było oczywiście niecelowe, co w konsekwencji uprawniało Komornika do zastosowania przepisu art. 30 u.k.k.

Sąd zbadał ustalone przez Komornika koszty i stwierdził, że ustalone zostały w prawidłowej wysokości. W uzasadnieniu postanowienia z dnia 10 stycznia 2023 r. Komornik wskazał szczegółowo, jakie pozycje złożyły się na wydatki postępowania egzekucyjnego, a także wskazał kwotę, od której naliczył opłatę stosunkową na podstawie art. 30 ustawy o kosztach komorniczych.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd na podstawie art. 767 k.p.c. w zw. z art. 770 § 1 k.p.c. a contrario oraz art. 30 u.k.k. orzekł jak w punkcie 1 sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie 2 sentencji postanowienia, na podstawie przepisu art. 98 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - mając na uwadze fakt oddalenia skargi wierzyciela.

SSR Joanna Krata

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

G., (...)

SSR Joanna Krata